

Slutrapport Miljömålsrådsåtgärd Påskynda tillgängliggörandet av information om farliga ämnen i bygg- och anläggningsprodukter - med fokus på sammansatta varor

Åtgärden har gått under namnet **Öka takten – kemikalieinformation Nu!**

Drivansvarig myndighet: Trafikverket, Malin Kotake samt Malena Bengtsson

Deltagande myndigheter: Boverket och Kemikalieinspektionen

Berörda miljömål: Giftfri Miljö, God bebyggd Miljö samt Begränsad klimatpåverkan

Kortfattad beskrivning av åtgärden

Miljömålsrådsåtgärden Öka takten – Kemikalieinformation Nu! har genomförts av Trafikverket, Boverket och Kemikalieinspektionen. I samverkan med branschen har en kunskapsplattform som innehåller fakta, vägledning och goda exempel tagits fram. Syftet med plattformen är att öka takten i tillgängliggörandet av information om farliga ämnen i bygg- och anläggningsprodukter för att på ett mer effektivt sätt kunna arbeta med utfasning av produkter innehållande farliga ämnen. Kunskapsplattformen finns publicerad på Trafikverkets webbplats <http://www.trafikverket.se/kemikalieinformation-nu>

Åtgärdens syfte

Syftet med åtgärden är att öka takten i tillgängliggörandet av information om farliga ämnen i bygg- och anläggningsprodukter. Framtagen kunskapsplattform bygger på följande tre budskap, se bild 1 nedan:

- Tillgängliggör information om innehåll av farliga ämnen
- Möjliggör aktiva produkt val och substitution
- Skapa produkter som cirkulerar i giftfria och resurseffektiva kretslopp

För att nå framgång i arbetet krävs engagemang från samtliga aktörer i leverantörskedjan från materialleverantörer till entreprenörer och beställare. Kunskapsplattformen ska stödja och inspirera branschen i arbetet med att fasa ut farliga ämnen från bygg- och anläggningsprodukter så att produkterna kan cirkulera i resurseffektiva kretslopp i en cirkulär ekonomi.

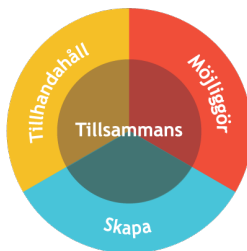

Bild 1 Tillsammans ökar vi takten! Kunskapsplattformen är uppbyggd utifrån delarna Tillhandahåll, Möjliggör och Skapa.

Bakgrund och problembeskrivning

I dagsläget saknas information om innehåll av farliga ämnen i en stor andel av bygg- och anläggningsprodukterna på marknaden. Lättillgänglig information om innehåll av farliga ämnen behövs för att kunna arbeta effektivt med produktval och utfasning av farliga ämnen. Giftfria produkter är en förutsättning för att åstadkomma resurseffektiva kretslopp och en cirkulär ekonomi. Giftfria produkter i resurseffektiva kretslopp bidrar till miljömålen Giftfri Miljö, Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö, se bild 2.

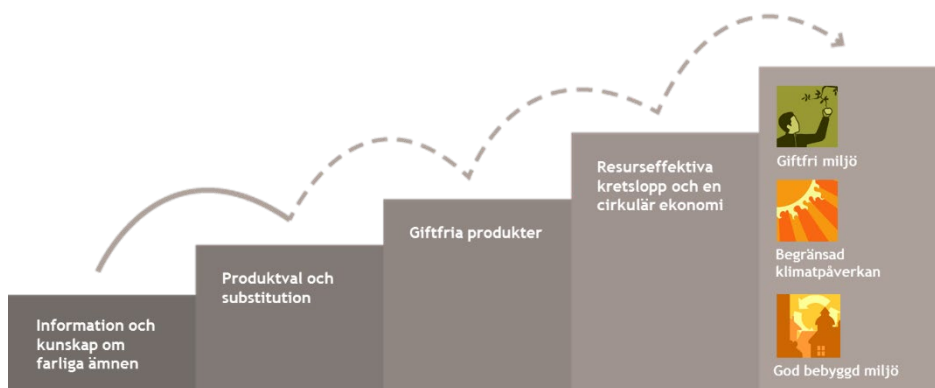

Bild 2: Kunskapsplattformen Öka takten- Kemikalieinformation nu! bidrar till att ta steg upp för trappan mot miljömålen Giftfri Miljö, Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö.

Åtgärdens resultat

Åtgärdens konkreta resultat är framtagen kunskapsplattform som finns publicerad på Trafikverkets webb. Åtgärdens samverkansaktiviteter som steg på vägen mot en färdig kunskapsplattform har bidragit till ökad dialog mellan aktörer i leverantörskedjan.

Följande aktiviteter har genomförts i framtagandet av kunskapsplattformen:

- Under 2017 genomfördes en enkätundersökning och en workshop för att inhämta information om branschens behov av kunskap och vägledning. En första workshop genomfördes med ett 60-tal deltagare.
- Under sommaren 2018 skickades ett utkast av kunskapsplattformen på remiss till branschens aktörer. Inkomna synpunkter resulterade i konkreta förbättringar avseende plattformens format, innehåll och användbarhet.
- Under hösten 2018 hölls ett branschseminarium med förhandsvisning av kunskapsplattformen. Ett 70-tal deltagare bidrog i workshop om kunskapsplattformens spridning och användbarhet.
- I februari 2019 lanseras kunskapsplattformen på Trafikverkets websida.

Åtgärdens bidrag till miljömålsarbetet

Åtgärden adresserar primärt miljömålet Giftfri Miljö men har synergier med flera andra miljömål bl a Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö.

Ett stort hinder för att uppnå miljömålet Giftfri Miljö är bristande tillgång på information om farliga ämnen i material och varor. Särskilt sammansatta varor med långa leverantörskedjor. Förändrad lagstiftning på EU-nivå är nödvändigt men branschgemensamma initiativ är också viktiga för att skapa drivkrafter mot mer cirkulära affärsmodeller. Miljömålsrådsåtgärden Öka takten – Kemikalieinformation Nu! bidrar till att öka takten i avvaktan på ny lagstiftning och andra styrmedel.

Produkter som innehåller farliga ämnen är problematiska under hela livscykeln. I avfallsledet försvåras eller omöjliggörs återanvändning och återvinning vilket motverkar cirkulära materialflöden. Ökad återanvändning och återvinning är även avgörande för att begränsa material och varors klimatpåverkan i ett livscykelperspektiv. Att utvinna material från ny råvara jämfört med att återvinna leder generellt till högre klimatgasutsläpp.